

Wispahriga dala.

No muhfu puses.

Warbuht la siakhrige laftajai un dailas laftojas schi rakkina wirrakstu eeraudsidamas, jautahs: kur tad tahda muhfu puhe atrodahs?" Us tahdu jautajumu gribu wisu pirms pehz eespehjass atbildet un tad pahr muhfu puhe labdas sinas pasneegit. Atnahzeet garu, mihlee laftajai un laipnads laftojas, pee weenab no leelakahm un skolotahm Bidsemes upem, atnahzeet tam leja, kur wafard "farkan-baltas roses seed un kur meitau jaula feijä, lihgodama jauri eet;" bet nelaweejeees tur ilgi, nelaujatees no tureenes dabas jaulumeem par dauds pahraemtees, jo zitadi Jums muhfu puhe, kurä min. upe, jaulu eeleju weetä, zaur fmilstainu apgabalu tek, mas patiktu. Un pateesi muhfu puhe newar gandriss ne ar ko lepotees, wiss scheejeenes dabas jaulums ir preeshu meschi, kalmi, lejas un fmiltis. Ja pat muhfu skolas, ihpaschi draudses skola, par ko gribu tahdu wahrdiun fazit, nelalpo pilnigi sawam usdewumam, bet ir tahku no ihsta jekla noslihduse. Weens no leelakeem dr. skolas grehleem ir tas, ka tank it nebuht nemahza graministi latu, walodu un ka dr. skolas lgs zenschahs, zit meen eespehjams, wiss preekschmetus Wahzu walodä mahzit, it nemas us tam neluhkodams, waj behrns mahzidamees ari ko faprot, waj ne. Leescham schehlabas pahrem Ardi to pahrdomajot, zil tahds skolotajas grehko pret sawu usdewumu un paibagogisu (behrnu audsinachanas mahzibu). Domaju, ka dr. skolotajus sawam behrns mulindt, neds ari wineem lits Latweeschu walodu aismirst, domaju, ka dr. skolas mahzibas waloda newar un nedrihki zita buht, ka mahtes waloda, kuru behrni faprot, jo til tahdu walodä war ar labu felmi lo emahzit, kura ir mahzklum faprotama, kurä tas war swabadi sawas domas istelt. Muhfu dr. skolas mahzahs behrni religiju, sistu, geografiju u. t. pr. Wahzu walodä, sinams mekaniki (bet faprofchanas) usdoto gabalu no galwas eemahzidamees un skolotajam to wahrdi pa wahrdam usfazidami. Zit ilgi war tad tas atminkä palist, kas ir bes faprofchanas eemahzits un kahduus auglus tahdu eemahzichana nes? Zit gudris buhs tahds behrns, kas wiss sawa skolas laikä saw amahzies domat, kam domachanas un atfahchanas (pahreelbas) organi teek no skolotaja apspeesi, bet newis attihstti. Kahdu labumu nes tahdu skola muhfu tautai, kad ta winaas wissdohrgoko mantu, winaas walodu leek nowahrtä? Waj tas ir tuntas skolas seenahkums, Latweeschu behrns pahwahzinat, winaas par "puskola lehzeem" padarit?

Rehkinachana muhfu dr. skolas lgs mahza tihri mekaniki, til eedod behrnam grahamatu rokä un faka: „Rehkini nu, fasklaiti pa preekschu to pimo strihpü un tad to otru un kad ristigi fasklaiti, tad buhs ristigi.“*)

Behrns fahl skaitit, skaita un skaita, nolosch wissus nagus skaitidams, bet newar un newar fasklaitit; leelas swedru labhes nabaga mozekkum pil pahr waigeem. Stunda beidsahs... Skolas fungus isnahk if „kabinetes“ (rakkishanas, rehkinachanas un fanahkchanas istabas) un prao: „fertig?“ Däsch, kuri ir jau wairak eemanisjchees, rahda sawas tahseles, kuras ir no weena gala lihds otrom ar skaitleem aprakstitas. „Nichtig,“ jeb „falsch“**) ir til tagad dsidams. Behrni tihz no bailem, jo lihds ar „falsch“ daudskreis linejals, jeb zits kahdu metamaas par skolneeka muguur danzo.... Klusums.... Skolas lgs skatahs tahdu wezaka skolneeka darbu.... Te atskau lehma schaukstefhana: malaikas Jezzitüs wehl now sawu usdewumu fasklai-tijs, pulkstens buhs drihs 12 un tad ta jau ir sinama leeta, ka tam, kas nom isrehkinajis, wiss weeglaa strahpe ir „bes pusdeenaas“ valikschana. Jezzitüs to sin un -raud.... Te lihdsahs sehedamais skolas heedris tom peegrubhch peeh fahncem un paschir grahamatinai daschais lapas us preekschu. Jezzitüs pasmejahs, winam tagad ir gudribas atflegha rokä, jo rehkinuma isnahkums ir turpat grahamatinai!...

Wehl weens no muhfu dr. skolas leelakeem grehleem ir tas, ka winaa skolotajus ushem behrnu, kuri now, ka jau mineju, pog. skolas kursu beiguschi, jeb tam lihdsu mahzibas stahwokli eenehmuschi un peeh tam wehl skolneku peeh fahncem nenoteek nofazitla laikä, bet kad til atmoohl. Un tapehj nar nekahdu brihnuns, kad muhfu dr. skola ir behrni, mahzibas stahwokla sinä, 5-7 nodalas eddaliti. Katriis, kas no skolas buhschanaa lo sin, neleegs, ka peeh tahdeem apfahleem skola ari peeh wiss labakä un uszihigala skolotaja newar seit un kur tad wehl peeh tahdu, kura mihlaikas darbs ir ahrys klofes buht. Nefinu, kas muhfu dr. skolas lgs ir par noluhku tahdu behrnu ushemot un ko wissch ar to grib panahlt? Waj tahdu skolneku lihdsattwestee kulkli ir pateesi til smagi, ka wissi spehlu skolotaja goda prahu apspeesi?

*) Muhfu draudses skola ushem ari tahdu behrnu, kas it nelo nemahz.

**) Isnahkums mehds buht wissim „richtig“, jo tee teek no grahamatas rakkisti, kurä atrodahs usfahchanas lihds ar isnahkumeem. „Falsch“ ir tod, kad behrns fasklitas nevoleli usfahkisti, ja ir apfahneem deimitteelteem, simiteekeem u. t. pr. rakkisti.

Laudim gan tas stahstot, ka to wissi wissi labad darot, jo dr. skola pirmäm fahrtäm, behrus nahkot drihsak peeh atfahchanas: ka pat Wahzeeti buht esot labaki nesa pat Latweeti! Otram fahrtäm laudim zitadi nahkot grehsti skolu usturet, kad skolneku skaitlis buhiu masaks. Ne, ne, zeen. dr. skolas lgs, Juhs zaur tahdu sawu ruhpibu un laipnibu nedareet ne draudsei, neds ari skolai laba, bet til pat weenai ka otrai skahdejet. Pa zil kapeiskahm Juhs zaur to wezakus atweeglineet no skolas usturefchanas, par tik rubleem Juhs wissi behrneem masak eemahzeet. Waj Juhs zeen. skolas lgs domajeet, ka Juhs zaur to behrneem un wissi wezaleem kahdu labumu dareet, ja pirmeem gri-beet tuhlit, bes ka tee latviski mahzeti. Wahzu mehli eslik un Latweeschu ar wissi fahneem isroui? Apdomajest jil zil zaur to netek behrnam laika masinats ar dshwm derigakahm sinibahm, ka peenahlahs, eepahstees? Waj behrnu wezaleem tas ir tahds labums, ka wineem ir par to, ka wissi behrni teek ushenni dr. skola, 12 rubli jasa-maska, kur pag, skola it nelas nebuhtu jamaska. Ja nu Juhs, zeen. dr. skolas lgs, preeksch dr. skolas nefagatawotu behrnu ushemachana par fliktu ne-eefkateet, tad luhsu nemet kauna kad Jums saku, ka tahdu dr. skola, kura teek tahdu behrni ushenni, kas now pag. skolas kursu beiguschi jeb tam lihdsu mahzibas stahwokli fahneeguschi, ir til wahrdi pehz draudses skola.

Ka jau mineju, muhfu dr. skola ir behrni 5-7 nodalas eddaliti, waj tut nu ir eespehjams skolneekem ko freetnu mahzit, kad pa wissi deenu skolotajam til daschais minutes atleekahs ar fotru nodalu nodarbees? Waj zaur tahdu nebuhtschana neteek ari teem skolneekem azim redot dahrgais laiks laupits, kas jau buhtu labaki sagatawoti dr. skola eestahjusches? M. R.

Nahds wahrdi pahr reklami.

Tirkotajus sawu prezi publikai mehds peedahwat zaur loikrauku fudinajumeem, ne reti ari ihpaschörs raffsteendö. To fmahdet newaram, tas ir labi; jo pizzeem, ihpaschi lauzineekem, pilfehtä iliuscheem, now jablandahs apfahrt un til dauds welti jastaiga, pirms useet andeles-weetu kura pateesi to dabun, kas nu kahdam wafodigs. Bet pizzeem turpreti aitkal derehs finat, ka tirkotajus starpä pahar sawa konkurenzia, maisees-eenaid, kas dedsgi us to gudro un par to ween ruhpesahs, ka sawobs aismalkatöd flu-dinajums waretu tilai cepit un isleetat, tahdu, sawu prezi usfieksdamus teikumus, kas pahr ziteem jo kodoligi un derigali, pizzeus veelabinat. — Dascheem gan laimesahs pewisschana, tomehr tilai ari lihds sawam laikam, kamehr beidsot publica tilisee peeh fahncem, kuri to fogaida wolgj.

Pahr to nu kahdu Wahzu awise ihsteno un neihsteno fahnjamo maschinu dehli lasijam nesen it sawadu raffsteenu, kura pateesiha ne masak ari war sihmetees us zitu andeles-leetu leelisli isflawefchanu, un ko tadehk te pahrtulotu pasneodsam zeen, laftajeem. Minets raksteens ta stan:

„Ihstenas Growera un Bekera, ihstenas Singera fahnjamo maschinä! Ihstenas un tilai ihstenas! Weenigi ihstenas! Weenigi original! Tilai original! Ta dseed un kleeds wissas meldiaas, ta Amerikaneeschu fahnjamo maschinu fabrikanti Wahzu tautai sawauss jau no gadu desmitteem, ta Wahzu fahnjamo maschinu industrija wispaahrigi ispausch par ne-ihstenu, ta wissi fabrikantus un scho 10,000 strahneekus usfata par darba-lehstajeem. Apfahschä parafsiijuschi beedriba, fahnhwokha is Wahzu fahnjamo maschinu fabrikanteem un tirkotajeem, nospreeduse, reis sihthees pretim fahndai reebigai usmahl-schanai un tuntas lablahjibu apehj tihkodamai nebuhtschana. — Kad nu jautajam:

Waj pateesiga

Schi ihsteniba?

Tad dabonau atbildi: Kas to dos! Ihstenas tilai ir Amerikaneeschu leelischanaa un lepniba.

Waj Stesensonam, lokomotives isgudrotajam, gan nahza prahita fazit: Pasaule brauz ar neihstenahm lokomotivem, tadehk ka tahs nebij to isitas wissi fabrikä?

Waj no Wahzeem gan buhs fahdu til aplams un pahstahwes us to: Ausfreeschi, Kreewi, Frontsch, Amerikaneeschi fahnj ar ne-ihstenu pulveri is ne-ihstenahm zintadatas fahntem, wakä sawabs fahschä ne-ihstenus pulkstens, jeb isdara mehginafchanas ar ne-ihsteno speltal-analihsi, tadehk ka scho leetu isgudrofchana ne-notila Wahzijä?

Netizam wi, esam tek prahita laudis! Barnum lga tehwija us to isredseta, isdibinat gudro isschirfchana starpihstenahm un ne-ihstenahm, original un neoriginal fahnjamahm maschinahm un lihds ar to deemichehl ari apmulsinat laudis, kam fahnschanaa truhst, fahstuh pehdas pateesibai.

Isgudrotajus wahrdi Singer, Wilken un Grower pahsauli tagad tilai palikuschi par weenahfchueem firmas wahrddeem, kura usdewums ir veerahbit, pehz fahdu sistema maschina tilisee taifita, it ka ar wahrdi „Bessemer“ apfahneem lauhd fahrauda sorti. Scho weenigi prah-

tigo tulkochanu Amerikaneeschi nu zenschahs apgabst un samudschinat ar sawu „ihsten“ un „ne-ihsten.“ jedschu Amerikaneeschu dulums us strihdeschanaa schini leeta no Anglijas, Amerikas un Wahzijas teefahm sen jau isschekris, meerinats un atfahs par nepateesu. Pat Barnum t. teh-wijas eemichtneekem schis schwindelis israhdiisees par traiku. Singera beedriba Muskatine, Jorwas walst, no teefahm sa-nehma spreedumu, kura pehz wissi kritise moraliski bankrutä. Jo teesas nospreeda: Ne tahs no Jums apmelo-tas un par neihstenahm ispausias maschinäs ir pakaltas, bet Juhsu paschu: jo samehr beiguschi Juhsu privilegijs, pa tam Juhsu maschinäs no zitahm fabrikahm pahrlabotus un Jums pascheem wajadseja peenemt daschais no schihm pahrlaboschanaam, tadehk tad Juhsu ta nosfatas, ihstenas maschinäs usfata maschinäs par pakaltas.

Pehz pateesibas fahnjamo maschinäs, ka tahs sawa laikä topo taifitas no wissi isgudrotajem Singera, Mil-fena un Growera, toresi gan krita fault par „ihstenahm“; bet newis tagad, kur tahs wissi pahrspehtas, muhfu laiku peepaahschanaam buhtu gluschi nederigas. Drofchi waram fozit ar teefahm Muskatenē:

Jo ihstenas, jo fliktakas!

Pa wissi to laiku dselscha fahne - mamsele fahnta-fagi pahrtas, pahrlabota, gluschi pahraunota, ihpaschi Wahzijas, un privilegeju teesas statistica Berlinē tank sinä usrahdu wiislabakas leezibas, ka teefahm Wahzijas nemitesjami puhlesufhs, wissi sistem fahnjamo maschinäs pahrlabot. Is ta tad nu issfaldrosahs ari tas noslehpums, ka wehl eespehjuse ussett Wahzijas fahnjamo maschinu industrija un pahsauli panahlt otleekalo stahwokli peeh wissi to misu schwindela; sinams tai diwi tresshakas sawu maschinu jafulta us ahsfemem, tadehk ka zaur neleettigeem meleem tahs newareja panahlt peeh publikas wajo-dsigo usfizibu un no-efschana, lai gan lehtakas un zaur jauvin freetnakas.

Us scho issfaldroschana Amerikaneeschi laikam kleegs vilna rihllé: bet nebihstamees, nekuajamees fewi apfistbot. „Ihsten“ ir katra maschina, kas kreetni taikta un sawu usdewumu ispilda bes wainas. Ar Wahzu grun-tigo ismelleschana lai pahrbaudam sawus roshoju-mus un tad atradisim, it ka wissi fahneem, ka neflawä no-litás, neihstenas maschinäs buhs ihstenakas, nela tahs ihstenas.

Wahzijas tautu tadehk luhsam, turpmal waisi nezeesi, ka fahneekeli Wahzu leelajam industrija atvaam nepateesii usfisdam, godu laupa, tas katrom nahks par labu un weizinhä toutes lablahjibu. Amerikaneeschi pehz la-buma pahrspehti, wissi pahrlaboschanaam pakat elabo, — fowus roshojumus pahrahdala palaidnigi un weegi, iba, „ahrené nibkuli, eelfsheené klabekli,“ un zenä wissi ar mums newar turees, to katra pahrdotawa war atrast; sawa koplä webja grohbstschana tilai tee palek nepahrspehjami un scho sawaldit tilai tad waresim, kad Wahzu tauta ne-ushemis wissi melus par pateesi.

Nekuajamees fewi apfistbot! Pahrbaudam!

Konkordija.

Wahzu fahnjamo maschinu fabrikantu un tirkotaju beedriba.

Ka jau issfajjam raksteena eesfahkumä, mehds to dewi-schi wispaahrigai eewehrofchana, sinadami, ka is ta publikas war panahlt daschui mahzibu.

G. D. L.-ch.

Tauna saldata padomneeks,

sem fahndha wirraksta ir nesen atpaka isnahkufe grah-mata, ko pehz Kreewu kara mahzibas grahmatahmu farak-stijs biusfchais sawwalneeks kara deenasta, Fr. Wittandts. Grahmatahmu nosfakums jau aistraida preeksch lam it ihpaschi ta iraid farakstita. Jauineem Latweeschu saldateem, kara deenesta eestahjotees, bija leelu leelee gruhtumi ar Kreewu walodu. Lihdschinigäss skolas eemahza gan Wahzu walbus, kas it drihs pehz skolas godeem wissi ihbist arka valakä, un no kureem zita labuma nepereds. Bet Kreewu walodu, kas til wissi nepeezeechami wajadfiga, tillab ka nemahza; loti mas to skolu wissi Wahzijas, kuri Kreewu walodu deesgan mahza. Zik dascham mahtes laboumitam tamdehk ween now jaiszees dauds gruhtuma un japanes dauds nepatikschana, ka nemahz tahs walodas, kas wissi deenesta tuhdk jafin. Wissi scheem buhs mineta grahmata leels labdaris un ihsti teizams skolotajus Grohmatä atronas 5 nodalas un peelikums. 1. nodala lasamas sinä pahrb Kreewijas kara spehlu un wissi eedalishanu, pahrb swehrestibu un farogu; 2. nod. saldata pahrlaboschana, ka fahsturahs, kas saldatafahm isfahneeks, fahndem wahrddeem jagoda preekschneeks, ka saldatafahm jaatbild u. t. f.; 3. nod. deenesta meera un kara laikä, 4. nod. eelfschäga deenesta fahntiba un 5. nod. ka saldatafahm dabun no frona. Gala wahrdi dota pahrehziba freewiskä laishchana no Laubes Jurka. No sawas puses til waram teek, ka darbu leezina daritoju par darba prateju un tadehk wissim, tillab teem, kam buhs jostahjabs deenesta, ka ari teem kas pahlaban fahschahs deenesta, no fids eewehlam scho grahmatä.

*) Muhfu draudses skola ushem ari tahdu behrnu, kas it nelo nemahz.

Daschadas finas.

No eeksfchfmes.

Zenitjama redakcija. „Rigasche Zeitunga“ un daschi
ziti s̄hejeenes Wahzu laikraksti gadeem skandina jau kahdu
sen nowejojušchu meldiju, un it ſewiſchki to, it ka mehā
Latveeſchi wiſu ſawu iſglihtibu tikai wineem, Baltijas
Wahzeescheem buhtum paradā. Leetu apzerot ta pate ſlu-
fumā preekſch manis ir valikufe loti ſmeekliga. Bet kād
nu pee ſchihs buhſchanas naw tikai manim daliba, atlaufet
tahdā gadijumā, ka iſteizu ſchihs ſawas domas aridjan
klojumā. Ja eſam pareiñi no pratushī, tad lepojahd teepaſchi
ar „klafisko“ iſglihtibu, teizahs ſawas gudribas buht ſme-
lufchi no wezeem Romeescheem un Greekeem. Un tā kā nu
ſhee naw ne wezee Romeeschi nedz wezajee Greeki, atlee-
kahs tikai „klafisko“ buhſchana preekſch wiru apſhmeſcha-
nas ſchinī gadijumā. Turplikam ir bijis ſcho rindiau ſa-
zeretajam tas gods, eepaſihtees ar wairak tautahm un wiru
gara raſchojumeem, kā ne masol tikumeem. Atrehkinot kah-
das nekahdas ſewiſchkas droſtalas, poſauļe paſtahw tā no-
faultā kultura, kas us mata weenada wiſpahrigā ſtrā pee
wiſahm attihſibas tautahm. Bet ſhi kultura naw nebuht
tikai Wahzu raſchojums; pee winas lihdi eelkā gadu tuh-
ſtoſcheem ir ſtrahdajusħas wiſas us preekſchu zensdamahs
tautas. Kulturu jeb wiſpahrido iſglihtibu tad Wahzi ir
aridjan ſewim tikai peefawinajusħees. Kur ſem tāhdeem
apſtahkleem, pee ſchahdas poſauļes wehſtūrigas buhſchanas
paleek nu gan pahrmeschanas, kur wiru pateizibas parads,
kahdu tee labprahb gribetu nolihdsinatu baudit? — Pee
tam latra laipniba paleek par pahreſtibu, ja apbalwotam
wiru paſtahwigi auffis swana. — Wefers.

Var wihra fleykawibū, kura kahdas deenas atpalak notikuse Rigā (Pahrdaugawā), „Itga f. St. u. L.” pasneids kahdas tumakos hīgas:

Slepławibas upuris bij godigs algadis un dñishwoja
nemeerā ar fawu seewu, kura bij padewuſehs dsehrumam
un zitahm netiklibahm. Wirsch baidijes, ka wina tif fo
pee-augusčahs meitas tikumi zaur mahtes launo preefch-
ſihmi un mahzibahm netiktu ſomaitati un tadehl heidsmajā
laiſkā fabžis domat us ſchlikſhanos. Neļaimes deenās wa-
karā feewa atkal bij brandwihna freetni eedſehrufehs, pebz
kam laulata pahra ſtarpa iſzehlees ſtrihdus, meitai ūlahtefot.
Kad negantās feewas duſmas ſafneedſa augstako ſtahwolli
wina fawu meitu eegrūhda fahau ruhmē, aſtaſſja to zeeti
un gahſahs nu ar eerozi rokā us fawu upuri, kuru drihs
ween ſipri eewainotu nogahsa gar ūemi. Neleetigo darbu
paſtrahdajufe, wina iſlaida ajs bailem trihzofchu meitu, tai
draudedama: „Waj tehwa Lew ſchel?“ un peespeeda to
valikt turpat iſtabā, lamehr pate peesehdabs pee galda un
fahka dſert eeprekkh pagahdato ſtopu brandwina. Meita

„Rig. Ztg.“ dīsīrdejuša ka sīka par semstibās eewe-
fchanu Baltijas gubernās apstiprinājoties. Valdiba efot
jau ussfahkuše šo leetu un noteikusē nahloschas semstibās
pamatā likumās, kuri efot šchahdi: 1) Wīfas ihpaschas semes
teefu rektēs buhshot ari jaunahm semstibās eestahdem, 2)
Kreewu, Latweefchū, Igaunu un Wahžu walodahm buhshot
weenlihdsīgas teefibas semstibās, 3) pēc faeeschanahs ar
augstakahm eestahdem buhshot atlauts leetat tikai walsta
walodu. — Tā rafsta „Rig. Ztg.“ bet turpretim „Новости“
(№ 285, 28. oktbr.) raksta: „Mehs sinam no pilnigi usti-
zamos pufes, ka sīnaš, kas išpaustas avisēs par semstibās
eeweſchanu Baltijas gubernās, wehl gluſchi nelaikā. Jau-
tajums par šo leetu now wehl tīzis pahrluhkots ſawruh-
nīgās ministeriſā.“

— Avisē „Rīgsk. Вѣстникъ“ nodrukats schahds sinojums: Zour Rīgas un Jelgavas bīhskapa gahdibū Midsemes gubernas walde dara wizeem sinamu:

1) Ka Augstais Kungs un Keisars 10. aprīlī 1870. g. us visupāsemīgako luhgumu pāwehlejīs: ka finantsfū ministeroram buhs tos pamīsam ijdsebst no krona nodoschanu malsataju rulleem, kureem no peederigahs waldes teek at-

2) Ka Augstais Kungs un Keisars vee wifupasemigalaħs finantschu ministra preelschā litschanas no 26. dezembra 1880 g. Wifaugstaki atweħlejjs: la wifas taħbi pasħas teesibas, kas dotas zaur Wifaugstako paweħli no 10. aprīla 1870, atlauts baudit aridjan Riġas garigai

„Нове времја“ сказа, ја Техрбата једнотојаји поти
експертинати јају саду високи бешдигу настапу. Првото
нејзина лајка садо јаје нова терапија клиника (слимница).
Креја аристес практики исламска хавеем мајхилеем високите
важности и ја винас и аристесама) саку сејено лијдови
и саду артикли аристес вејтсели, креја вија минети, ја
слимница и јаје грухтаји садоја и туркотаји номанама пеје
винас уходене слимиба. Јаје високи, јаје ари сејено, пеје јаје
слимница исламска глусчи вејтеси. Клиниките професори арти-
клиници слимо и атрада, ја винас немас нејзот грухта, веј-
теси слима и вејтеси испампшана зекотееси нејзона, креја

warot išnīdzināt tilk weenigi zaur opereerēšanu. Seewete tika nowesta klinikā un te bija nosprents wiwu opereeret. Un šai gruhtai un retai operācijai vajadzēja notikt vietas auditorijas studentu prelešķā. Nolikta deenā auditorija bija studentu pilsna; ahrstū bija fahdi 9 zīlweki. Tīkko pahre-gresa uspampuļcho weetu, ta parahdījās zīlweka apšīmes un behrnina deguns.

Prosefori pahrliezinajahs, ka slimà seewa bija gruhta jau 5 mehneschus un behrnisch bija jau dñshwö. Wehders tika aisschuhts un slimà eeneita slimneeku istabä. Brñhnumis, la sloht bijufshee akuscheeri' neapraudsija slimas. 17. oktobrì seewa nomira un prosefori noteiza wehl, ka pee ta dauds wainigs esot bijis wihrs, kuesch gauschi raudajis un zausr to wirku aisswadijis kapä.

Widsemes muishneeku konvents flehgis vördeen 20. oktoobri.

— Widsemes fahrtigā landtaga atklahsfħana, fà „Btga f. St. u. L.” sino, esot nolikta us nahlofħà gada 25. janwari.

Widsemes gubernas walde iſſludina defetiau nodoſchanaſ leetā ſchahdu pawehli: Kad pebz no finanz-ministera funga eekſchleetu ministra fungom laiſta rakſta no ſchi gada

24. februara Nr. 902, deh̄ Widsemes gubernas peespeefchanas pee walīs defetinu nodoschanahm (Reichsdeßätinenssteuer), kuras tiks aprehkinatas un uslītas pehz weetigahs semes wehtibas, ir skaidru un taifnu, us laukfaimneežiburi ūhmedanos siāu eegubſchana israhdiſuſees par wajadfigu, un tad, pehz ta paſcha minētā rafſta, Widsemes riterſchastei- tahda siāu ūlafſchana uſtīzeta, tad teek pehz Widsemes landrahtu kolegijas rekwizitijas, no Widsemes gubernas- waldes wiſeem ūnamas darits un preeſch ewehroſchanaa peekodinats, ſa wiſas priwats-, ritterſchaftes-, viſehtos- un patrimonial-muiſchā no zaur weetigeem draudses-konwentem iſ ūlelgrunteežibas ihpachneelu un arendatoru ūlaita iſ- wehleteem draudses-komisareem un to ūlstituteem ir, ar weetigo muiſchās ihpachneelu un pagasta wezalo peedaliſchanoſ, janotura lokal-termiņi, us kureem buhs wiſ ūlameelu ūmes nomneeki un ihpachneeli, ſā ari muiſchā ūmeē ūhpachneeli peespeeti, par ūameem gruntsgabaleem ūlaidrae un pateesgas ūmas paſneegt, lai tāhs waretu eeraſti ūpreeſch tam gatawotā ūautajumu lokalnēs (Fragebogen). Tāhdōs lokal-termiņās ir muiſchās ūhpachneekem un pagasta wezakajeem jatur wiſi ūte dokumenti ūee rokas, kuri pehz no Widsemes grunts-nodoschanu zentral-komisijas ūpreeſchā ūmehrā ūſtrahdathm instrukcijahm ir wajadfigi deh̄ derigu siāu ūahrtigas ūſtrahdanoſ. Wiſas ūtefas un ee ūlahdes, kuražhm ūee ūchīhs ūleetas daliba, teek ūpeespeestas ūmēto draudses komisaru un to ūlstitute ūdarboſchanoſ ūkuražigs, ūpabalti, un ūchīns ūnā ūdotahm ūrekwizijahm ūpaſlaūt.

No Kausas. No wafara newar pabeigt, tas jatur
pina rudenī — ta ari gahja muhsu skolas nama buhwe-
tajam. Newaredoms pehz nosazita termixa darbu wes-
galā, tas strahdaja kahdas nedekās ilgaki, bet pehz kontrakt
valsts vasehr par satru wehlaku deenu 10 rubl. strahpeē
naudas, tas istaisa prahwu sumu. Tad nu ir gan rei-
Nausenescheem skolas nams gatows, kura 24. oktobri sch. g.
eeswehtija. Pee eeswehtischanas tureja mahzitojs swariagu-
runu, pehz tam dēwa Nauseneeschi wiseem tur buhdameem
goda maltiti, pee kam ir dīmīsfungi ūku dāku dēwa. —
Pee schi skolas nama dīmīsfungus leelu palibdsbu dēwa
skolai grunti un wajadīsigus materialus par welti atweh-
ledams, ta kā valsti tik materiala peerewschana un meistare
bij jaſamakſā. Ari zeen. leelmahte ir skolu apdahwinajus
apgahdadama un dahwinadama ūuksas, Wahzijā buhwetae
ehrgelites. — Par semkopibu tas jaſaka, ka schis godē
mums bij tahds widuwejs. Nudsu eekuhluus isnahza dilti
plahns, meeshi turprets dod atspaidu; ausas nekas nekai-
teja, istikschana buhs. Lini bij daschadi, iħsten teizamu
nekur neredseja, un ta ūno, nebuhs hot lahga zen, a ta tad-
ar plahns eenehmums gaibams. Daudzi no fainnekeem
solahs us preekschu linus wairs nefekt tik leelā mehrā,
teizams ar buhtu schis noluhks semkopibā. — Seena gan
schogad mums ir mas, gandrihs puſe ween ir kā pehrnajā
gadā. Greuhti gan nahlfees wesumu wilzejus usturet, be-
ragaineem buhs desgan pahritikas, ūlmu wairek nek

Waldraids.
Walkā rudsu zena stipri zelabs, un laikam nebuhs ilgi jagaida, kad fasneegs 5 rbt. un pat wehl wairak par 6 pod miltu. Kā leelabs, tad rudsus ir wizus ūhe uspirkuši melderi un uskuptsfchi, kuri nu zenu mehds fazelt pehz vatischanas, un tirgū pahrdeweji, sinadami, zik pee meldereem un uskupscheem labiba makſā, labprāht prasa tahdu zenu. Tā tad Walkā maifes dahrdfiba war fasneegt tahdu augstumu, kahds pat leelakās pilsehtās nebuhs atronams, ja zitadi tai leetai nestrohdabs pretim. Te atgahdina ūansā 1868. gada seemu, kur melderi un uskuptsfchi nelaunejās pat weenu rubli par rupju rudsu miltu podu pagehret, kad Walkās tirgotajs G. Dunnow lgs fahka no Tehrbatas rudsu miltus west un pahrdewa los par 480 kap., 6 podi puhrā rehkinajot, t. i. par 1 r. 20 kap. puhru lehtaki nefaminetee zenu taifitazi. Tas bija spehreens scheem pehde-jeem, jo nu wajadsleja vahrdot var tahdu vāčhu zenu, van

lahdu pahrdewa zeen. Dunnor lgs. Waj newaretu atkal
lahds no schejeenes tirkotajeem usremtees tahdu paſchu rudsu
miltu andeli? Ra no tirkus ſinahm redjams, tad tuwejós
leelakös vilſehktös rudsu zena nemaj naw til baſiliga, un ta-
dehet ir lehtaki pahrdodot, waretu wehl it labu pelnu
panahkt. — Wehletos, fa ſchihk rindjaas eeweherotu tahdi,
kas tati ſteetä waretu un gribeti liydet. (B. W.)

Zelgawa. Pirmdeenaš wakarā pulksten 7. ugundschefju sahlē natureja wehletaju sapulzi, kas, ta „Mit. Ztga“ wehsti, us barona A. v. Heykinga preefschā litschonu, eezehla few wehletaju komiteju, kuraī usdewa, isstrahdat kandidatu listi un to wehlak lilt preefschā preefschā apstiprinashanas fasauzamai“ wehletaju sapulzei. Komiteja pastahw ii 20 fungeem, kas peeder vee daschadahm eedsihwotaju sħieħrahm; ari tautibas pehz eespehjaš eeweħrotaš.

Nelaimes atgadiumi un sahdsības. No Tukuma
puſes. Atkal wezam mahnu wahrdam taisniba, teits
jauna paaudse; turpretim wezee apleezinahs, ka ta iraid
tihra pateefiba. Wezi laudis mahža: tad Labrentschu deenā,
16. augustā leetus nelihstot, tad tā gadā efot pulka uguns
grehku. Pateefibā gan nebuhs wis Labrentschu nesahdā
fakarā ar uguns grehku. Ibs pehz Baumgarta fga nama
nodegschanas. Tukumā, wehl nodedsa fahdā nakti schejeenes
uhdens fudmalu gowu-kuhtis, pehz tam atkal Schefflera tga
ahdu gehretawa. 13. septbr. pulsten 10 wakarā, nodedsa
Kaiwes pagasta wezakojam, Punshurim klehtis, wahguhs,
strgustallis apalsh weena jumta, kalpu stalli un klehtis un
pascha laidars. Wis bija jau noguluschi, feewino, kuras
schuhpli guledams brehldams behrns usmodinajis, eerau-
dsījuſe uguni klehtis jumta, pilnā degschana. Kamehr fazeħ-
luschees, apgehrbuschees, waſadſejis ar pasfeigſchanu no
iſtabas behrnuſ un mantu glahbt, jo uguns draudejis ari
to, bet ſhos glahbjot uguns drihsunā aifnehmis apalsh
wehja buhdamas zitas ehkas, ta kā neko newarejuſchi iſglahbt;
weens puſis, laikam pee iſtabas masaf lihdſejis, gan fawas
drahnas no klehts spehjis iſglahbt, wiſeem ziteem itin wię
ſadedſis. Gowis un aitas, kuras fehtas ahrlaidara biju-
ſhas, topuſchias wifas iſdſihtas. 4 zuhlas ari no stallu
iſkrehjuſchias, bet 2 leelaſ zuhlas, 5 funeli un 28 ſoſie
ſadeguſchias. Wisu mantibas flahdi farehlinajuschi fain-
neekam 2200 rbl. jo bijis labi iſtizis, falpeem par 400 rbl
pahral flahdes. Ehkas ir til par 500 rbl. apdroſchinatas
Kaiwenekeem ir pawejas ehkas, dauds no tahn aſekuranzees
beedr. apdroſchinachana nepeenechma, ka efot pa wezu. — 20
septbr. pulsten 8 wakarā nodedsa Semes Lodem iſtaba. Wis
jau nolikuschees gulet, bet wehl daschi neaismiguschi dſird leelu
rublſchanu, paſkatahs eerauga uguns gaſchumu par wisu
jumta; til dabujuſchi paschi iſmukt, jau sumts faktitis. Gſo
ſambara frahſne un ſkurstenis paweqi bijuschi. — 29. septbr.

pulksten 10. wakarā nodedsa Talsu meestinā schihdu tirgotajeem
2 labibas spihkeri, stallis un wahgusis — 4. oktobr. nafti
pee Sabiles Kinkules muischās ar wiſahm ſchi gada eewe
ſtahm aufahm lauka ſchluhnis nodedsa. No rihta buhtu
moſchine deh̄l ausu kultchanas klaht wessa, bet laikam atree-
biga roka to neaklahwa. — Waj Cobrenzu deenas nelih
ſchana pee tam wainiga, ka tik dauds ihsfumā dedſis, gan
netizu, bet ko Tu lai dari tahdeem wezeem, minu ar pirkstū
ozis durdami to te grib peerahdit. Peerahdijums tas nu
naw, bet atgadijums tik. — Degolas pagastia wezakajam
Rehpixom, nodeguſchi kalpu ſtalli un klehtis un paſchā
wahgusis ar rateem un leetahm. — No faiſneekeem wiſ
bijufchi Tukumā, peektdeena, nedelas tirgū aifbraukufchi
kalpi eſot wiſu ifglahbuschi. Weens behrns 4—5 gadu we-
teižis, vihrs ar melnu bahrdu aifkuhris pee ſtalleem
uguni. Andr. — No Slehkas 3. oktobri laupitaji bi
elaufuschees muhsu mihlā Deewa-namā. Logu illausuſchi
bij baſnīzā eekahpuschi un no alтара abus puču-lukturuē
panehmuſchi. Bet blehscheem ar to wehl nebij deesgan
pee baſnizas yagroba dſelsu restes ar bomjeem illausuſchi
laupitaji nu wehl dewahs pa ſchauro, welweto gangi u
leiju, lai trauzetu pat aifgahjuſchi kluſo meeru. Kahdu
4 sahruš attaisija un iſmelleja. — Laikam tur nela nebuhe
atraduſchi un tā tad heidsot aifgahjuſchi projam. — Ne
Bahtes, Embotes kirspehlē. Trefchdeen, 30. septem-
brī ſch. g., pehz pušdeena, nodega Bahtes Jaunmuſichā
rija, Nehts un laidari. — Bes tam wehl, deenwidus-wakarā
wehtrai puhschot, aifſkrejhja ugungsblakli us $1\frac{1}{2}$ werstes
attahlo Bahtes Bahbelu mahju riju un — ari ta nodega
— Ruzawa. Juhra, ka „ib. Tagesanz,” ralsta, ſhogad
prafifjuſti leelus upurus no Swentajneku un Papeneelu
ſwejnekeem. Otredeen, 13. oktobri, noslihkuſchi aſtori wihi,
diwās laiwaſ braukdamī ſwejot. Schee nelaimigee bijufchi
ſakolſchri wihi; minu ſtarpa trihs brahli un weens nah-
takl inbrač-ſkaleng. Għiex mihi mali ja-efti aqwa?

No Dinaburgas rāksta avisē „Новости“: Pēc
mums padarīts svehriks nosēegums. Kādām kreslakās
Sēihdam bija jašamaksā uš mēfeli 800 rbt. Še efskādā
Rīgas bankas nodalā. Kad pāscham nebija valas uš Di-
naburgu braukt, vīrsch nogahja uš dſesszēla stanžiju, pa-
mellet tāhdu posīhstamu, kuram fawas leetas isdarīsham
waretu uſtizet. Vīnam ari laimejahs drihs tāhdu atrast.
Atdodams posīhstamam 800 rbt. miniss lākda, tas tāl-

